

LUNDS
UNIVERSITET

Vem ska ta ansvar för klimatanpassningen?

Utmaningar med arbetet och uppfattningar om vem som ska göra vad och varför

---

ÅSA KNAGGÅRD

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

Varför studera ansvarsfördelningen?

Klimatanpassningsutredningen: ”Den gällande ansvarsfördelningen är orimlig, eftersom det innebär att såväl enskilda fastighetsägare som juridiska personer som äger fastigheter kan komma att drabbas hårt. För fastighetsägare kan det också vara svårt att agera effektivt, eftersom åtgärder många gånger kräver samordning.” (SOU 2017:42, sid 18)

Riksrevisionen: ”Det statliga åtagandet sträcker sig bara till en viss gräns; för att komma framåt på kommunal nivå krävs att kommunerna i sin tur möter upp med nödvändiga resurser och kompetens. Var den gränsen går är dock oklart, eftersom det inte alltid är tydligt vilka planeringsunderlag som ska tas fram av expertmyndigheter och länsstyrelser, och vilka underlag som kommunerna själva ska ta fram.” (RiR 2022:29, 69)

Varför studera ansvarsfördelningen?

Nationella expertrådet för klimatanpassning: "Nuvarande ansvarsfördelning, organisering, och styrmedel skapar otillräckliga incitament för att säkerställa att nödvändiga anpassningsåtgärder kommer till stånd." (2023, sid 6)

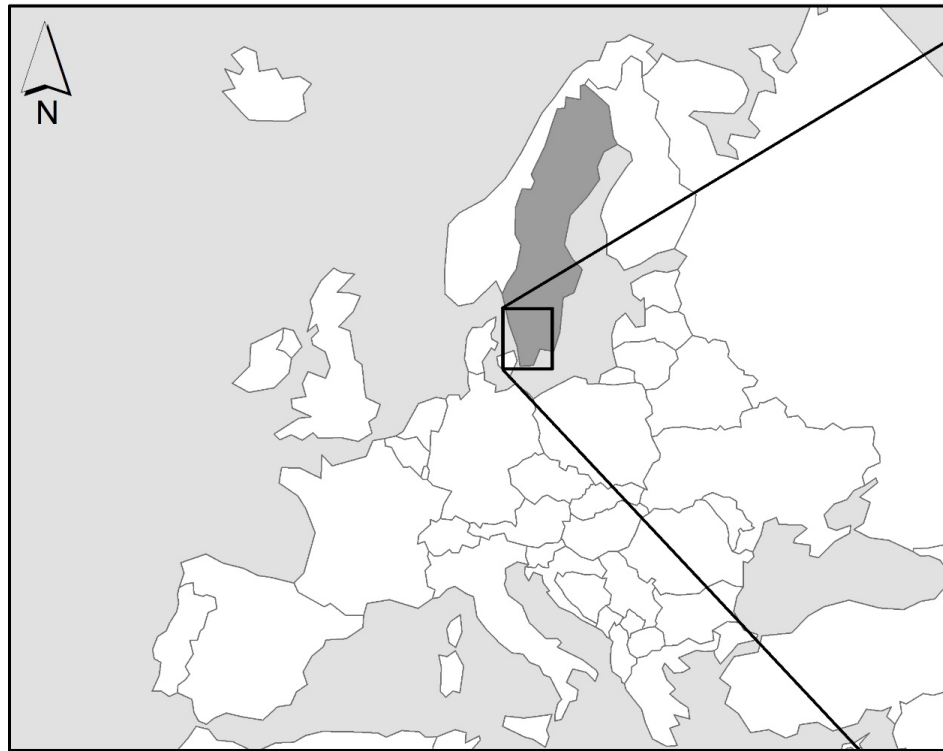

Projektet: Hållbar ansvarsfördelning vid åtgärder för klimatanpassning

Finansierat av Formas, 2019–2023

Tillsammans med Erik Persson (Lunds universitet) och Kerstin Eriksson (RISE)

Kommuner och länsstyrelser i studien

0 1 500 3 000 Km

1. Göteborg
2. Uddevalla
3. Skövde
4. Ängelholm
5. Malmö
6. Vellinge

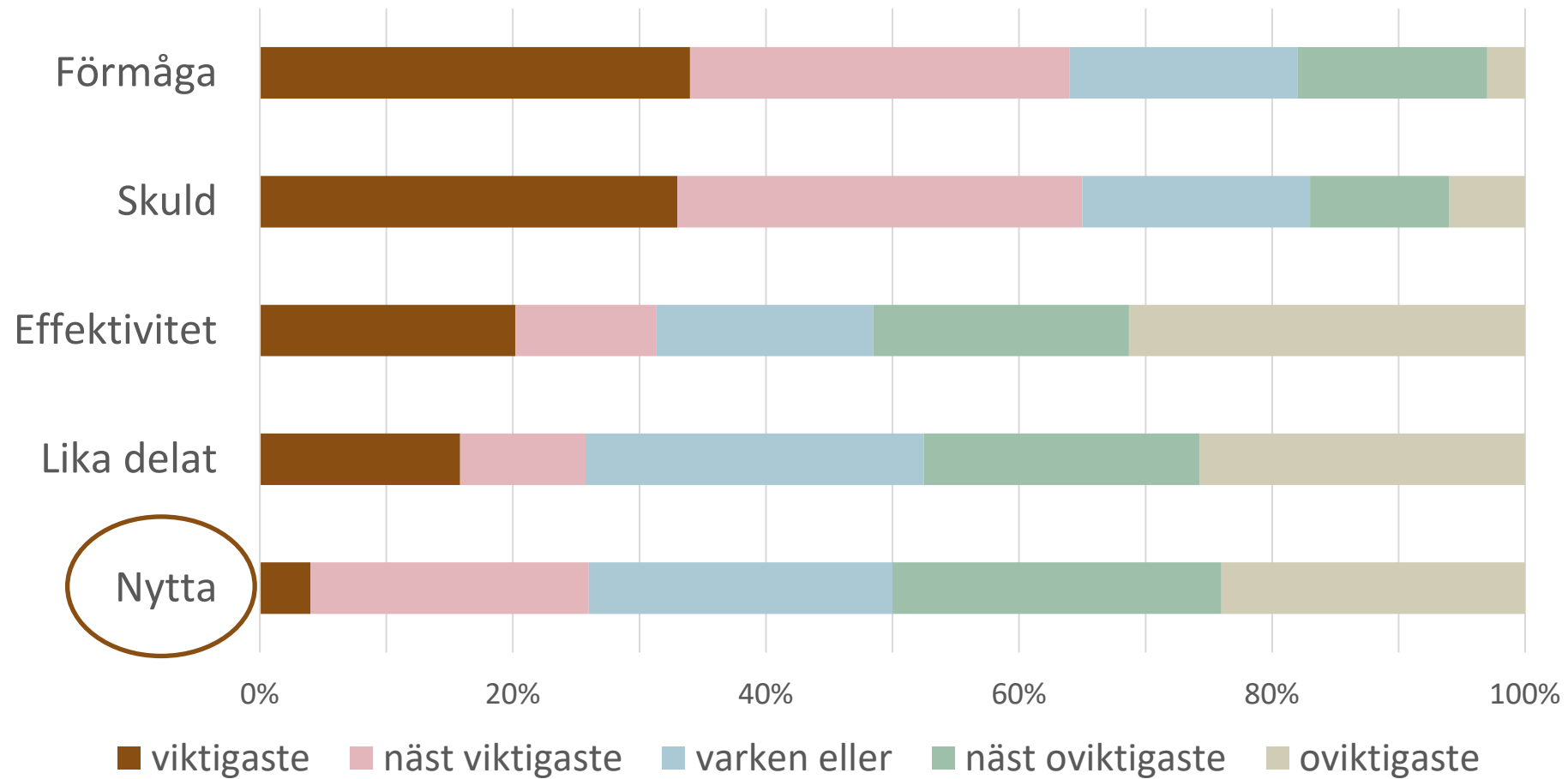
Utmaningar – sammankopplade inlåsnings

Inlåsnings – tidigare beslut och sätt att arbeta begränsar vad som kan göras och styr i vissa riktningar.

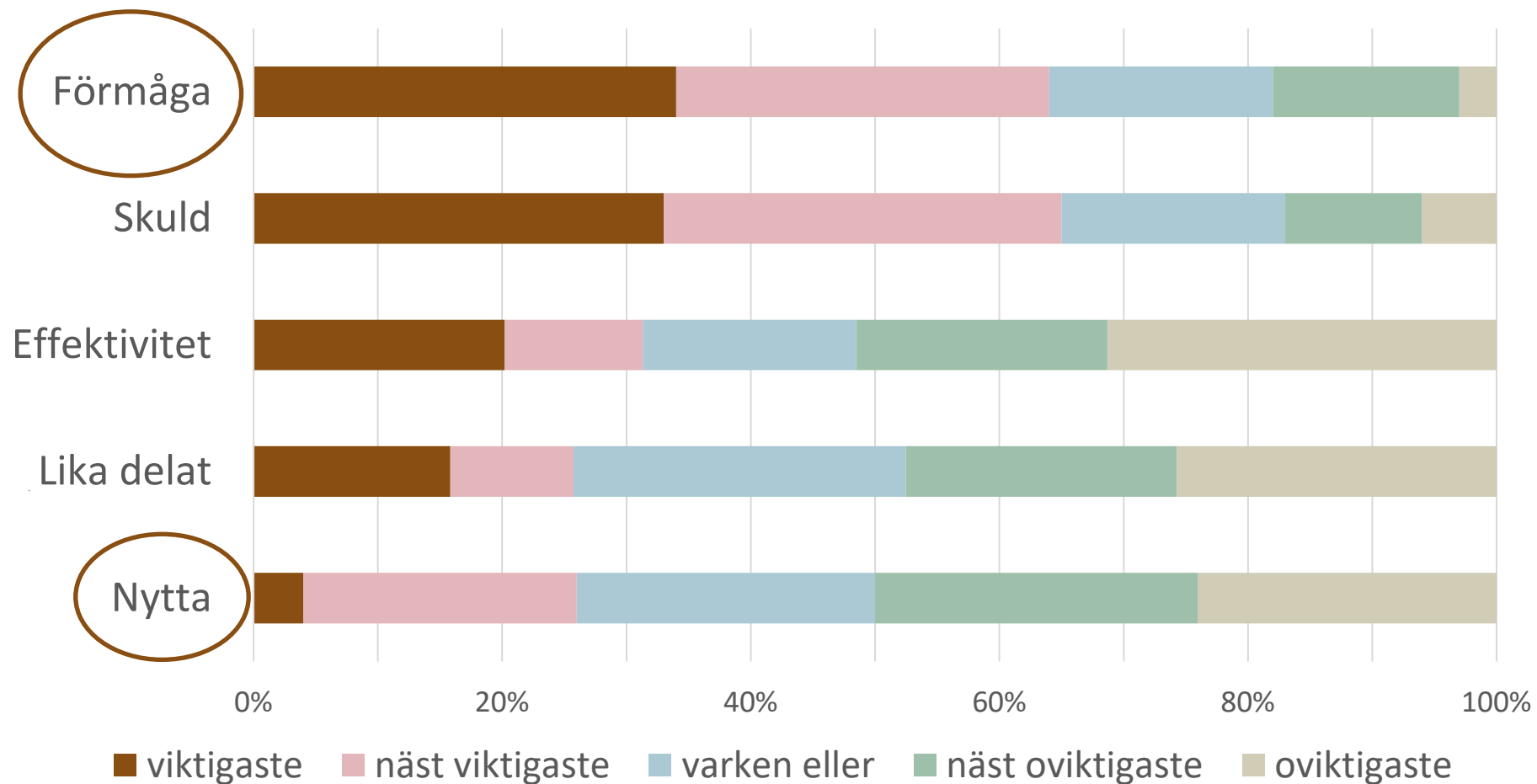

Uppfattningar hos befolkningen

– ansvarsfördelning generellt

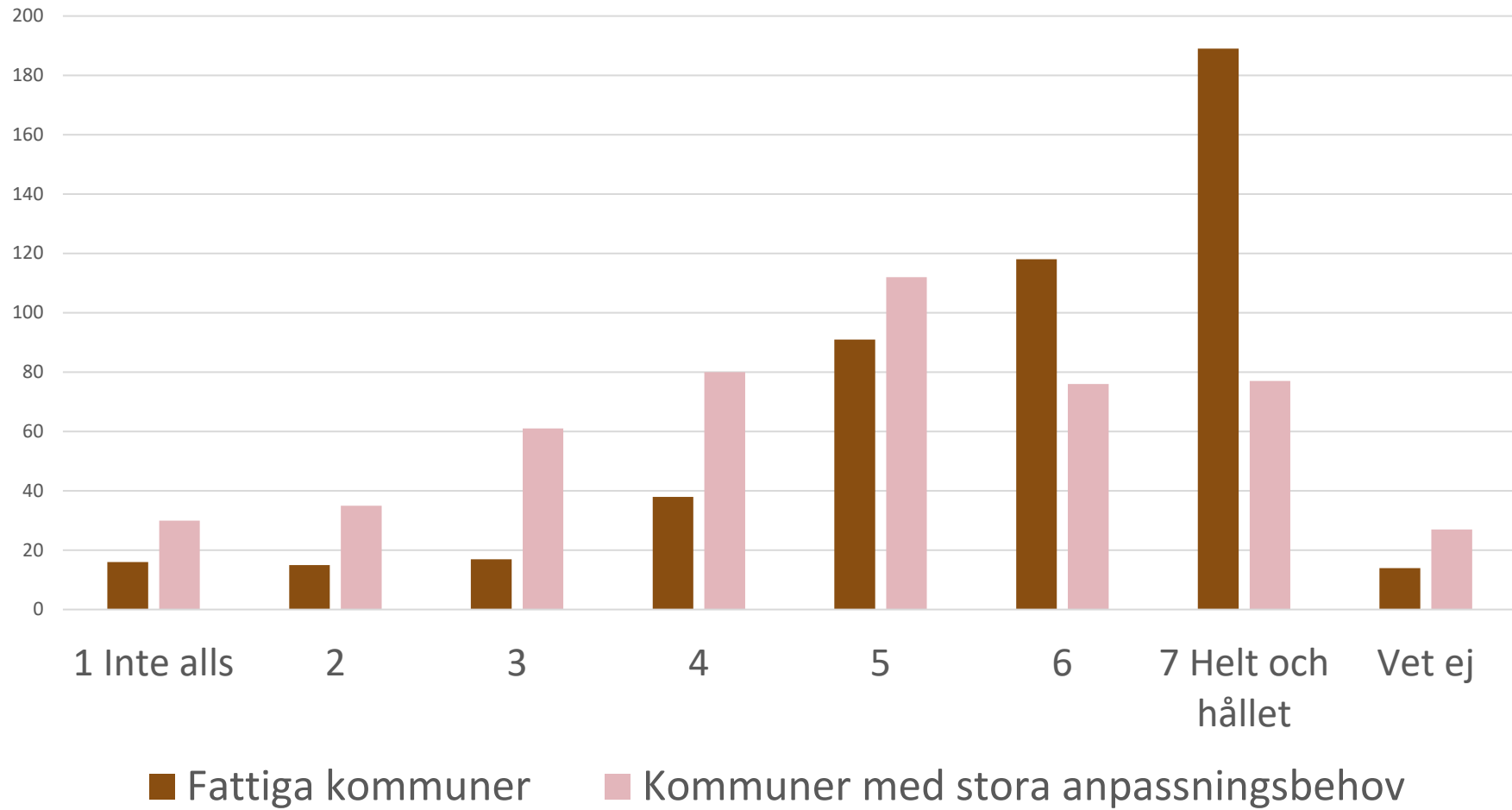

Uppfattning gällande ansvarsfördelning för klimatanpassning

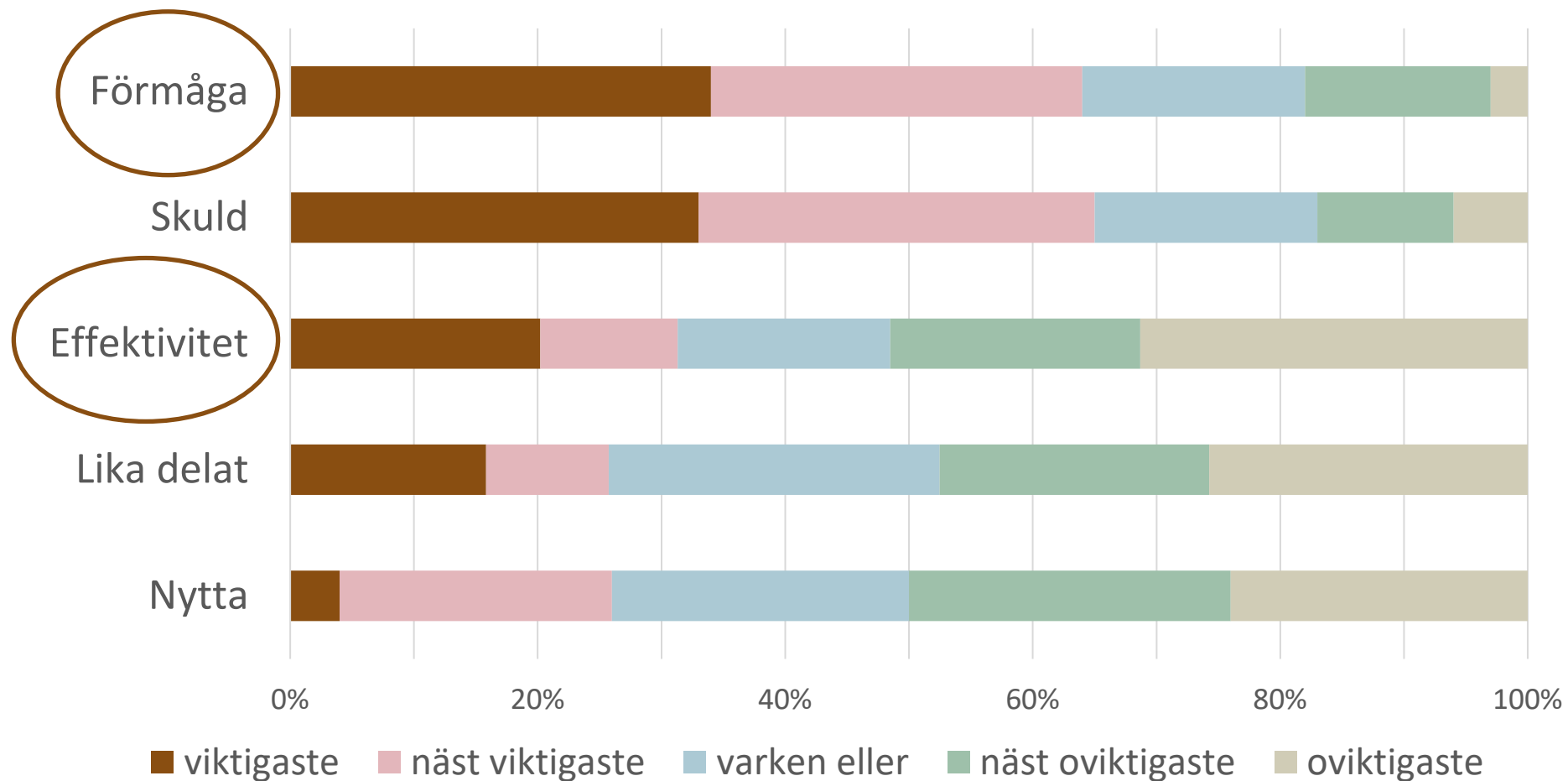

Staten ska ge bidrag för klimatanpassning till...

Uppfattningar hos befolkningen – speglat mot kommunernas uppfattning

Ansvar för vad?	Vem bör vara ansvarig?
Beslut, implementering, finansiering	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuner, riksdag & regering • Fastighetsägare, företag • Inte individer
Information	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuner, länsstyrelser

-
- Offentlig debatt och utredningar behövs!
  - Fortsatt forskning som stöd
    - Responsibility for Climate Adaptation Across Political Levels, Sectors and Public-Private Boundaries (2023–2026)

Publikationer (vissa under arbete)

- “A fair distribution of responsibility for climate adaptation: Translating principles of distribution from an international to a local context”, *Philosophies*, 2021, 6(3), 68, doi.org/10.3390/philosophies6030068.
- “Public perceptions concerning responsibility for climate change adaptation”, *Sustainability*, 2021, 13(22), 12552, doi.org/10.3390/su132212552.
- ”Ability and guilt are the overwhelmingly most popular bases for fair distribution of responsibility among a sample of the Swedish public”, under arbete, ca 2023.
- ”Public perceptions of a fair distribution of climate adaptation responsibility in Sweden”, under arbete, ca 2023.
- “Breaking climate adaptation lock-ins? Swedish civil servants’ strategies to enable local level adaptation”, under arbete, ca 2023.
- ”Local climate adaptation in Sweden: What principles for distributing responsibility do municipalities work by?”, under arbete, ca 2023.
- ”Vem ska göra vad och varför i klimatanpassningen?”, populärvetenskaplig rapport, under arbete, ca 2023

Kontakt: Åsa Knaggård
asa.knaggard@svet.lu.se